



Hultstugan genom tiderna

Del 1



2015-02-09

Vad vet vi om platsen i forntiden

De första invånarna i trakten var säljägare som bosatte sig här för längre eller kortare tider på de högsta delarna av Kolmården i trakten av Nävsjön. Det var för drygt 10 000 år sedan då havet stod 70 meter högre än idag. Stenåldersmänniskorna följde strandförskjutningen som skedde successivt söderut.



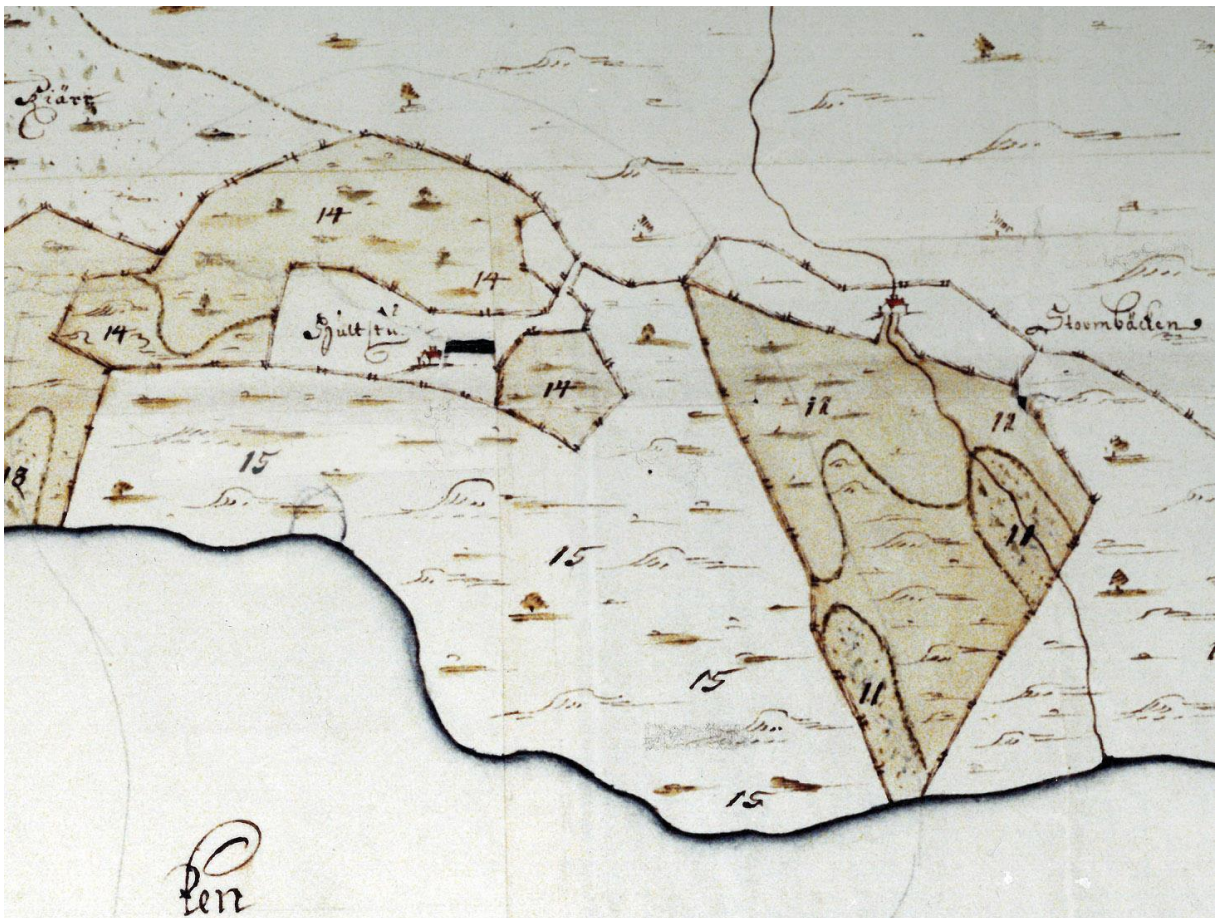
Kartan visar strandlinjen för 4 000 – 5 000 år sedan då den låg ca 25 meter högre än idag. Kända fornlämningar är markerade med R. De blåmarkerade områdena visar utsträckningen av vissa stenåldersboplatser.

Som kartan visar fanns en hel rad med stenåldersboplatser på nivån + 25 – 30 m längs den dåvarande Bråviksstranden ungefär där Nävekvärsvägen nu ligger. Man sökte upp torra sandiga lägen i helst skyddade vikar. Vi kan också se boplatser på den dåvarande ön söder om Hultstugugårdarna. Efter denna tid avfolkades området nästan helt. Kanske flyttade de till Vikbolandet som då just stigit ur havet och erbjöd fina odlingsområden. Där kom man att ägna sig åt jordbruk- och boskapsskötsel till skillnad mot stenåldersfolket på Kolmården som livnärde sig på jakt, fiske, säljakt mm. Kvarsebo är mycket fattigt på fornminnen från denna tid för ca 4 000 år sedan och fram till medeltiden. Några undantag finns dock och ett är den stensättning med 4 m diameter som finns på bergsryggen väster om Lövvik. Den härrör från brons- eller järnåldern.

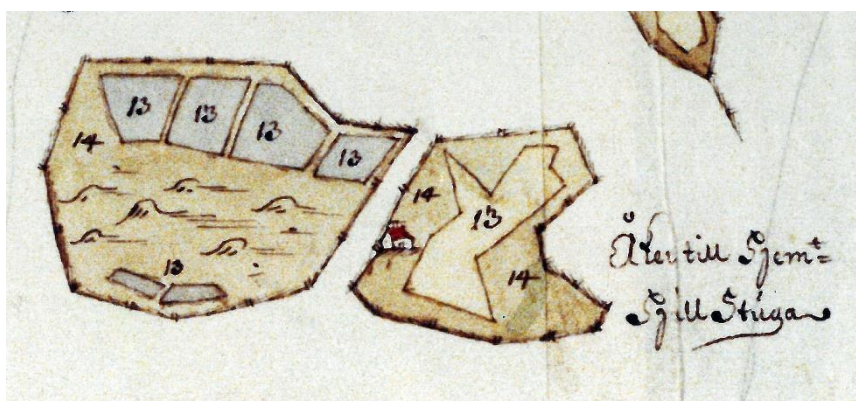
När kom gården till

Under 1500- och 1600-talet kom många gårdar till i Kvarsebo. Från början hade troligen bönder från Vikbolandet sökt ängs- och hagmarker på Kolmårdens sydsluttningar. Vinterfoder kunde skördas här och förvaras i ängslador för att sedan på isen föras över till gården på Vikbolandet. Hultstugan som gård dyker upp år 1679 i jordeböckerna som var ett slags fastighetsregister. Det nämns då som nyskattelagt vilket betyder att gården bör vara ganska nybruten och skattelagd d.v.s. var i privat ägo till skillnad mot kronohemman som var statlig

egendom och frälsegods som ägdes av någon adelsman. Ordet hult betyder mindre skog, dunge.



Karta från 1708 som visar Hultstugans ägor som är numrerade 14 och 15. Området i öster nr 11 och 12 är Stormbäcken och kärret uppe till vänster är Hästkärret nära dagens Ekeborg. Längst till vänster är Kolvik och nr 18 Sjöskogberget. Området i mitten med namnet Hultstuga är ritat mer i detalj på kartan nedan.



En detalj av kartan från 1708 över "åker till hemmanet Hultstuga". Området nr 13 som är gulmarkerat är åker som var uppodlat detta år till skillnad mot det gråmarkerade som låg i träda detta år. Man tillämpade s.k. tväside för att inte utarma jorden. Husmarkeringen sammanfaller med den plats där vi idag kan se resterna av ett hus omedelbart öster om vägen. Vägen hade samma läge som den har idag.



Om man försöker översätta dessa kartor till dagens karta får man ovanstående bild. Det är tydligt hur små åkermarkerna var på den tiden. Huvuddelen av dagens åkermark var äng, vilket var avgörande för hur många djur man hade vinterfoder till. Antalet djur och därmed hur mycket gödsel man hade var i sin tur avgörande för mycket åker man kunde ha – "äng är åkers moder".

Genom förbättrade odlingsmetoder och ytterligare uppodling kunde Hultstugan successivt föda fler familjer. Av nedanstående ägarsammanställning kan vi se att 1807 delades Hultstugan i två gårdar.

År 1836 delades Isac Hanssons gård på 1/12 mantal i två lika delar 1/24 mantal på hans söner Anders Gustaf och Carl Petter Isacsson. De tre gårdarna har levt kvar till våra dagar.

Ägare och boende i äldre tider

Norra gården	Mellangården	Södra gården
	Anders Andersson f 1746. Johan Hindricsson f. 1758 från Stormbäcken gift 1781 med Anders Andersson änka Christina Ericsson f. 1752	
1/12 mantal. Isac Hansson f. 1769. Anna Greta Anders- dotter f. 1780. Anna Greta var dotter till Johan Hindricsson på Hultstugan. De flyttade till Hultstugan 1807, året innan Johan Hindriksson flyttade tillbaka till Stormbäcken.	Anders Andersson f 1773 Anna Lisa Pehrdotter f 1779. De flyttade till Hultstugan 1797. Står som ägare av 1/12 mantal 1800 och 1/24 1817.	
Änklingen Anders Ersson f. 1777 gifte sig med änkan Anna Greta Andersdotter (se ovan) och flyttade till Hultstugan 1819.	Mågen Anders Jansson från Österhagen och dottern Anna Stina Andersdotter. Brukar jorden från omkring 1845.	
1/24 mantal. Sonen Anders Gustaf Isacsson f 1812 och Kristina Ersdotter flyttar till Hultugan 1836	1/24 mantal	1/24 mantal. Sonen Carl Petter Isacsson f 1810 Och Maja Stina Jansdotter flyttar till Hultstugan 1836
Carl August Andersson (kyrkvård) f 1854 o Anna Lovisa Johansdotter gifter sig 1882 och tar över Hultstugan efter faderns död samma år. Deras dotter Anna Viktoria gifter sig med Thure Pettersson.	1/24 Per August Andersson (nämndeman) och Hedda Ulrika Jansdotter flyttar tillbaka till Hultstugan 1875 efter 5 år i Österhagen sedan Pers mor dött.	Per August Carlsson Mathilda Lovisa Eriksdtr brukar gården efter faderns död 1865. Hans äldre bror Carl Johan brukade gården några år.
	Thure Pettersson Anna Viktoria Pettersson Gerda Pettersson	Dottern Lovisa Amelia Persdotter och hennes man Oskar Ferdinand Åberg tar över 1921 efter faderns död 1920
Algot Pettersson född 1908 gift med Edit Pettersson tar över gården efter släktingar och bor här till sin död.	Sonen Algot Petterson tar över gården vid Thures död 1949. Thures fru i andra äktenskapet bor här.	Dottern Göta Andersson Och hennes man Nils Andersson tar över gården 1946.
Gården köps av sonen Lennart i mitten av 1980- talet. Boningshuset ärvs av dottern Vivianne.	Lennart Pettersson bodde här till sin död 2003.	Bengt-Göran Andersson tar över gården när föräldrarna flyttar till Stormbäcken.
Viviannes dotter Anette Pettersson ärver huset. Lennarts son Håkan och hans fru Anja Pettersson äger gården och byggde 2005 ett nytt boningshus.	Joakim Pettersson tar över gården 2003.	Carl-Gustaf och Carl-Johan Tubbin Köper södra gården 2008.

